

Заштита на Охридското Езеро

“Кон зајакнато управување со прекуграничното природно и културно наследство на регионот на Охридското Езеро”

ВО ОВОЈ БРОЈ:

- 1 - Пофалби за проектот за Регионот на Охридско Езеро на Комитетот на УНЕСКО за Светското Наследство (страна 1)
- 2 - Цитат од Европската Унија (страна 1)
- 3 - Регионален курс за промовирање на природ кој во центарот ги има луѓето (страна 2)
- 4 - Поддршка на соодветно управување со отпад во општина Поградец (страна 2)
- 5 - ICOMOS: Предлог да се зачуваат традиционалните објекти околу (страна 2)
- 6 - Охридското езеро-Заеднички барања за управување на кои се даде осврт во текот на прекуграничниот состанок во Струга (страна 3)
- 7 - Албанија да се придржува до Европската Конвенција за пределот (страна 3)
- 8 - Интервју со Милован Шутиноски – директор на Национална установа – Музеј Струга (страна 4)
- 9 - Добитник на Струшките Поетски Вечери (страна 4)
- 10 - Истражување под водите на Охридското езеро (страна 5)
- 11 - Возење велосипед 360 степени околу најдлабокото езеро на Балканот (страна 5)
- 12 - Фосили од риби во Поградец (страна 5)
- 13 - Охридско лето (страна 6)
- 14 - Балканска Миш-Маш филмска продукција во Поградец (страна 6)
- 15 - Денови на фотографија во Поградец (страна 6)
- 16 - Конкурс за Идеи за туризам Корча и Поградец (страна 6)
- 17 - Што е следното и партнери (страна 7)

“Ние не може да си дозволиме да оплескаме ... бидејќи добра планета е тешко да се најде”

Ј. Поточник, Поранешниот европски комесар за животна средина

Наместо предговор

Пофалби за проектот за Регионот на Охридско Езеро на Комитетот на УНЕСКО за Светското Наследство

Во текот на 40-та седница на Комитетот за Светско Наследство, проектот финансиран од ЕУ и Албанија "Кон зајакнато управување на заедничкото прекугранично природно и културно наследство на регионот на Охридското езеро", се наведува како модел за возводни процеси на Светското Наследство во насока на поддршка на напорите на Светското Наследство за номинација од страна на националните и локалните власти. Проектот на Охридското Езеро беше истакнат по неговата силна компонента на градење капацитетите за интегрирано управување бидејќи тој поврзува долги периоди на зачувување на природното и културното наследство. Во соработка со Советодавни тела-ICCROM, ICOMOS и IUCN - активностите за јакнење на капацитети во врска со интегрирано управување и други релевантни тематски области, како на пример колаборативно управување, промоција заснована на вредности и одржлив развој, се во тек. Министерството за животна средина и Министерството за култура на Република Албанија, националните и регионалните агенции, македонските колеги, и ICCROM, ICOMOS и IUCN, работат заедно со цел да овој проект да биде успешен. Заедничките напори и напорната работа се ценат и уважуваат.

Цитат од Европската Унија

“Најверојатно најголемиот предизвик со кои се соочуваме во овој век во суштина е оваа: како можеме да живееме и да напредуваме заедно на оваа планета - во рамките на ограничувањата на тоа што нашата Земја може да го обезбеди? Како да се обезбеди континуиран економски раст, да се добие битката против климатските промени и да се прилагодиме на последиците од нив, да ја искорениме сиромаштијата и да нахраниме 9 милијарди луѓе а да не продолжиме по истата патека и да не ги вложиме сегашните шаблони на деградација на животната средина и да не ги исцрпиме ресурсите? Ние сите знаеме дека бизнис како и обично, не е опција. Но, како да отстапиме од нашето вообичаено деловно работење - и како да го направиме тоа доволно брзо? ". Оттука, фокус на одржлива форма на развој е од круцијално значење и проектот Регионот на Охридското Езеро е иницијатива на локално ниво која има за цел да одговори на овие итни прашања. Развојот на заштитата на културното наследство и одржливиот туризам во регионот ги подобруваат условите за живот, и даваат можности за нови работни места. ЕУ е горда што придонесува, заедно со Албанија, кон финансирање на овој проект. Тоа е во целосна согласност со Националниот акционен план за спроведување на Договорот за стабилизација и асоцијација, и да го заштити и покаже културното и природното наследство”.

Антоан Авињон, програм менаџер, Европската делегација во Албанија

Регионален курс за промовирање на природ кој во центарот ги има луѓето

Регионален курс за промовирање на природ кој во центарот ги има луѓето @Unesco

Пристапи Охридското Езеро посака добредојде на 20 учесници од седум земји во Југоисточна Европа за да разговараат за тоа како заедниците можат да придонесат за наследството - и како може да имаат корист од него. Курсот за "Поттикнување на Граѓански засновани пристапи: Ангажирање на заедниците во заштита на природата и културата (PCA16)" беше организиран од страна на Меѓународниот центар за студии за заштита и реставрација на културното наследство (ICCROM) и во насока на обезбедување на практичари на полето на наследство со потребните алатки за привлекување на заедниците во заштитата на природното и културното наследство. Курсот, кој се одржа од 4-13 октомври 2016 година, беше организиран во рамките на проектот "Кон зајакнато управување на заедничкото прекугранично природно и културно наследство во регионот на Охридското Езеро", финансиран од Европската унија и Министерството за животна средина на Република Албанија. Домаќин на курсот беше Албанија и Поранешната Југословенска Република Македонија. Овој краток курс е наменет првенствено за практичари на полето на наследство, обезбедувајќи ги со потребните знаења и алатки за да работат поефикасно со заедниците на засегнатите страни. Ангажирање на заедниците во процесот на конзервација и менаџмент е наменето за зајакнување на нивната способност да учествуваат значајно во процесот на донесување на одлуки за себе и за своето наследство. По успехот на минатогодишниот Курс PCA15, ова регионално издание го користеше имотот на Природното и културно наследство на светското Наследство на Охридскиот Регион и неговите потенцијални прекугранично проширување за случајот студиски посети со цел да се поттикне дискусија и дебата во земјата реалноста на партиципативно управување наследство. Покрај тоа, секој учесник донесе своја студија на случај на курсот, за да може да се споделат информации, искуства и предизвици со колегите низ регионот. Мешаното природно и културно наследство на Охридскиот регион е особено погоден за унапредување на граѓански заснован пристап. Прашања во врска со зачувување и управување и на културните и на природните аспекти на оваа област покажа премин во парадигма со повеќе холистички пристап, која се фокусира на благосостојбата на место и луѓето што живеат на него. За оваа причина, учесниците на PCA се избрани од двата сектора на природното и културното наследство. По отворањето во Тирана на која домаќин беше Министерството за култура на Албанија, учесниците работеха преку серија на посети со кои го поминаа целиот круг на Охридското

Езеро, ангажирајќи се со наследството и жителите по пат. Посетата на Националниот музеј на природна наука "Д-р Никола Незлобински" во Струга ги разгледа врските меѓу природата и културата, бидејќи музејот нуди преглед на единствена флора и фауна во и околу Охридското Езеро. Дискусијата се фокусираше на тоа како еден музеј може да придонесе за поширока агенда за подрачјето. Во контекст на историскиот центар на градот Охрид, учесниците ги открија и разговараа за придобивките и ограничувањата на традиционалните системи на знаење за управување со наследство. Младите мајстори на вековните занаети, како што се изработка на филигран и бисер, како и членови на верските задници ја покажаа својата страст во

чувањето и споделување на своето наследство. Учесниците отидоа да го истражат Националниот парк Галичица, од врвот на кој може да се фрли поглед на целиот регион на Охридското Езеро што го одзема здивот. Учесниците дознаа и за развојот на односите на локалното население со земјата низ вековите, и за заканите од развојните проекти кои се идентификувани како имот на Светско наследство од природното и културно наследство на Охридскиот регион. Движејќи се кон Поградец, беа откриени скриените вредности за време на посетата на музејот на Поградец и нематеријално наследство на градот е истражуван преку посети на копанчари, ковачи и локални производители на вино. Гостопримството кое го понудија жените на село Тушемиште и нивните кулинарски традиции беше еден незаборавен врв на курсот и помогна во разговорите за социјалните бенефиции и предизвици во координирањето на јавниот, граѓанскиот и приватниот сектор за регионален одржлив развој. Селото Лин и археологијата беа позадина за учење за алатки за вклучување на заедницата и за различните фази на процесот на учество: од обезбедување информации до заедничко донесување одлуки. Од тивкото прибежиште што го дава полуостровот Лин, учесниците работеха заедно во групи за да дадат препораки за иднината на вклучување на во заштитата на природното и културното наследство на Охридското Езеро. За време на јавните презентации одржани во Палатата на културата во Поградец за затворање на курсот, заклучоците на учесниците се фокусираа на тоа како да се осигура дека наследство може да придонесе кон одржлив развој на регионот, и да обезбеди дека придобивките ги стекнуваат и локалните заедници, и самото наследство. Партнери во спроведувањето на овој курс се ICCROM, IUCN, ICOMOS и Центарот за светско наследство на УНЕСКО со вредни придонеси од Институтот за спомениците на културата (Албанија), како и Управата при Министерството за култура на Република Македонија за заштита на културното наследство.

ПРЕДЛОГ ДА СЕ ЗАЧУВААТ ТРАДИЦИОНАЛНИТЕ ОБЈЕКТИ ОКОЛУ ОХРИДСКОТО ЕЗЕРО

Конзервација и зачувување на развиените области на културното наследство во Поградец е од суштинско значење за сите локални власти на албанската страна од Охридското езеро. Во оваа рамка на Меѓународниот совет за споменици и локалитети (ICOMOS) предлага изработка на прирачник со упатства за одржување и рехабилитација на традиционално изградена наследство во албанскиот дел на регионот. Прирачникот ќе даде осврт на проблемите со конзервација и ќе ги надгради потребите со наследство на албанската страна на езерото, во исто време задржувајќи ги и одржувајќи ги морфологијата и карактеристиките и материјалите на изградбата. Упатството ќе дејствува како референтна алатка за сите оние кои се одговорни за зачувување и конзервација на развиеното наследство во областа Поградец, вклучувајќи ги и локалните архитекти, инженери и занаетчи. Покрај тоа, исто така ќе биде корисно за државните институции и локалната самоуправа. Мисијата на ICOMOS во подрачјето, изведена во јуни 2015 година, укажува на потребата за рационализација на изградена средина и подобрување на квалитетот и перформансите на изградена имоти на албанската страна од регионот на Охридското Езеро. Ќе се изработува Упатството за изградено наследство во соработка со Министерството за култура, Институт за спомениците, Регионалната дирекција за културно наследство и Општина Поградец. Вработените во албанските институции ќе бидат вклучени во развојот на Упатството, така што тие може да се развиваат и за други локации со наследство во Албанија. Исто така се предвидува размена на знаење со партнерите од македонските институции. Упатството се планира да биде објавено до есен 2017 година. Постојат неколку слични публикации за други локации на наследство, како што се Cinqueterre во Италија, Jeddahin Саудиска Арабија, Ерусалим и Гирокастро.

Поддршка на соодветно управување со отпад во општина

Заедничката цел на партнерите кои се собраа околу проектот "Кон зајакнато управување на заедничкото прекугранично природно и културно наследство во регионот на Охридското Езеро" е да ги поддржат напорите на локалните и националните власти за заштита на единственото културно и природно наследство на регионот на Охридското Езеро. Еден од главните предизвици пред нас е подобрување на управувањето со цврстиот отпад во ова подрачје. На албанската страна на езерото управувањето со цврстиот отпад е рангирано како приоритет на Националниот план и Националната стратегија за управување со отпад за целиот период 2010-2025. За да се направат првите чекори за решавање на ова прашање, тимот има поставено структура на управување со идентификација на претставници на конзорциумот, локалната самоуправа и други клучни локални засегнати страни. Во јуни 2016 година, IUCN поддржа формирањето на конзорциумот со тоа што ги собра на едно место за Рурален Развој и Националниот

центар за животна средина од Тирана и Туризам и Одржлив Развој од Поградец. Нивната прва задача е да се подготви Локален акционен план за интегрирано управување со отпад за Општина Поградец за периодот 2017-2023. Планот ќе ги поддржи локалната политика и планирањето за интегриран систем за управување со отпад во регионот на Поградец имајќи ја на ум новата регионална депонија во Малик, регионот на Корча. Врз основа на оценката за сегашната состојба со управувањето со отпадот во Општина Поградец, првата верзија на документот беше изработено во септември 2016 година, а во моментот се разгледуваат од страна на локалната власт. Како следен чекор, конзорциумот ќе им помогне на локалните власти од Поградец во спроведување на нацртот кој исто така ќе биде предмет на Стратегиска оцена на животната средина. Покрај тоа, кампања за подигање свест за отпад ќе оди заедно со работата која се врши на ниво на политики, и активности за подигање на свеста ќе се преземат од ноември 2016 година

Заеднички барања за управување на кои се даде осврт во текот на прекуграничниот состанок во Струга

Четвртиот прекуграничен состанок одржа на 27 и 28 октомври во Струга, Поранешна Југословенска Република Македонија. Средбата беше организирана во рамките на проектот "Кон зајакнато управување на заедничкото прекугранично природно и културно наследство на регионот на Охридското езеро". Прекугранична платформа ги зајакнува синергиите меѓу постојните прекугранични раководните структури, како што е заедничкиот секретар на Управниот одбор на сливот на Охридското Езеро и тековните иницијативи, како што се назнаките на УНЕСКО Човекот и биосферата, со цел да се подобри управувањето на регионот на Охридското езеро во двете земји. Претставници од македонското Министерство за животна средина и просторно планирање и Министерството за култура, претставници на Министерството за животна средина на Албанија и Министерството за култура, претставниците на Националната агенција на албанија за заштитени подрачја, членовите на заедничкиот Секретаријат на Прекуграничниот комитет за управување со води на Охридското Езеро, како и градоначалниците од Струга и Поградец и претставници од локалната самоуправа на Охрид, а на состанокот учествуваа и претставниците на локалните власти околу езерото. Учесниците се согласија дека проектот за регионот на Охридското Езеро се спроведува на задоволително ниво и дека сите планирани прашања се решени во рамките на спроведувањето на проектот.

Струга @Unesco

Сепак, беше постигната согласност дека одредени активности треба да се забраат со цел да се задоволат бараните рокови. Ова е особено важно за финализирање на Планот за управување и за Досието за номинација за светско наследство за областа која е предложена за продолжување. Покрај тоа, следните чекори на проектот се дискутираа со цел да се обезбеди поголема синергија и комплементарност меѓу плановите за управување со постојниот имот на Светското наследство и предложеното

продолжување, како и промовирање, каде што е соодветно, заеднички патување за процесите на имплементација и евалуација:

■ Структурите за управување мора да имаат оперативна и функционална структура.

■ Се дискутираше за предностите и слабостите на Комитетот за сливот, главната загриженост во врска со овој комитет е неговата не-функционалност од крајот на 2013 година (оттогаш не се одржани средби), недоследност во работењето и недостиг на постојано финансирање. Следствено, две опции беа разгледани за да се обезбеди соодветно управување на имотот еднаш продолжен:

Опција 1 - Подобрување на Комитетот за сливот, ревитализација на структурата.

Опција 2, - Измена на договорот во 2004 година, со дефинирање на јасни работни задачи (ToR) за телото кое ќе управува со прекуграничните прашања на продолжениот имот. Договорено е дека двете земји ќе разменуваат разработени нацрт планови за управување, со цел да се обезбеди усогласеност на активностите за проширен имот. Соодветно на тоа, темата на петтиот прекуграничен состанок треба да се фокусира на усогласување на двата плана со цел да се обезбеди оперативна структура способна да управува со заедничкиот имот, кога тој еднаш ќе се запише. Нацрт-планот за управување со имот веќе запишан на листата на Светското наследство е разработен под водство на Министерството за култура на Република Македонија, но не се добиени коментари на овој план од општина Струга и од Националниот парк Галичица. Цврсто се препорачува Министерството повторно да прати барање за поднесување на коментарите од страна на овие два субјекти за да се обезбеди вклучување на нивните соодветни придонеси. Учество на претставници на ГИЗ пречекано со добредојде на средбата, како и нивно активно вклучување во ревитализација на Комитетот на сливот и структурите на Република Албанија во врска со управувањето на Охридското, Преспанското и Скадарското езеро.

Албанија и се приклучи на Европската Конвенција за Предел

Албанскиот парламент го усвои на 8-ми септември 2016 година Законот "За пристапување на Република Албанија во Европската Конвенција за Предел". Конвенцијата е усвоена од страна на Комитетот на министри на Советот на Европа на 1 јуни 2000 година. Досега 38 земји ја ратификуваа, вклучувајќи многу членки на ЕУ: Данска, Белгија, Франција, Грција, Италија, Шпанија, Велика Британија и Шведска. Министерството за надворешни работи на Албанија во моментот

постапува со инструментите за ратификација кои треба да се депонираат преку дипломатски канали до Секретаријатот на Конвенцијата. Главната цел на оваа Конвенција, поткрепена од страна на Албанија во оваа прилика, е да се движи напред во заштитата, планирањето и управувањето со пределот, да се зајакне соработката на регионално и меѓународно ниво во регионот, и да се подобри квалитетот на животот на граѓаните во урбаните и во руралните средини. Овој закон е во целосна согласност со агендата на владата на Албанија, која ја смета заштитата на животната средина за важна компонента на нејзините политики, и за заеднички напор со своите граѓани, еколошките организации, граѓанското општество, медиумите, училиштата, научните институции и приватниот сектор. Подобрување на состојбата на управување со пределот, преземање соодветни мерки за зачувување на заштитените подрачја и намалување на загадувањето на пејзажот се главните проблеми и предизвици за владата. Важен аспект на оваа Конвенција е креирањето на постапките за вклучување на заедницата во процесот на трансфер на информации, донесување одлуки и подигање на свеста на граѓанското општество и невладините организации. Сите заинтересирани страни треба да го планираат управувањето со нивните предели и да ги разберат вредностите на пределите и нивната улога во нашите животи.

Интервју со Милован Шутиноски

Директор на Национална установа – Музеј “Д-р Никола Незлобински” Струга

Н.У. Музеј “Д-р Никола Незлобински” – Струга е единствено место каде што заедно се презентирани природното и културното наследство на регионот на Охридското Езеро. Музејот е уникатно место, тука може да се видат ендемски видови и некои исчезнати видови, во музејот може да се дознае многу за историјата на целиот регион околу Охридското Езеро. Основач на музејот е доктор Никола Незлобински, русин по потекло, кој во Струга доаѓа далечната 1924 година како лекар кој помага во борбата против маларија. Тој бил голем вљубеник во природата, па кога дошол во Струга започнал да лови, но и да собира и препарира инсекти, птици и различни животни. Во 1928 година ја

презентира првата зоолошка збирка, со што се поставени темелите на природно-научниот музеј во Струга. Во негова чест самиот музеј го носи неговото име. Постојаната природно-научна поставка која е изложена во музејот е карактеристична по тоа што сите експонати на фауната потекнуваат од Струга и Струшко, од Охридското Езеро, блатото, полето, околните планини, со што и самиот музеј е всушност специјализиран музеј за одредено поднебје. Поставката располага со голем број различни видови инсекти, водоземци и влекачи, риби кои живеат во Охридското езеро, голем број различни видови птици како и цицачи карактеристични за регионот на Охридско езеро. Во изложбата се еволутивно презентирани експонати од сите животински категории, од најпримитивните форми до цицачите.

Н.У. Музеј “Д-р Никола Незлобински” претставува комплексна установа од национален карактер, во која дејствуваат биолошко, археолошко, етнолошко, историско и одделение за историја на уметност.

1. Дали со неколку збора може да ни го објасните значењето на Музејот во Струга за заштитата на вредностите на Охридско Езеро? Уникатните збирки на музејот, природното и културното наследство кое е презентирano, се најдобар пример за тоа како природата и луѓето функционираат заедно, со векови, на просторот околу Охридското Езеро. Вредностите на целиот регион се презентирани пред посетителите на музејот. Посетителите тука имаат можност да научат многу за вредностите на поширокиот регион, да го видат тоа што е зачувано, но и тоа што е засекогаш изгубено.

2. Кој е најделикатниот дел од работата на музејот поврзан со заштитата и одржувањето на природното и културното наследство?

Секој ден претставува предизвик за зачувување и промоција на природното и културното наследство кое е презентирano во музејот. Работиме на зголемување на просторните услови, каде што ќе го презентираме и другото културно и природно наследство од регионот кое сега е затворено во музејското дело. Се надевам дека за брзо време пред јавноста ќе бидат презентирани и останатите збирки кои се вистински репрезент на нашиот регион.

3. Врз основа на вашите истражување, дали Охридското Езеро ги губи, или успева да ги одржува некои од своите најстари вредности?

За жал, многу вредности кои регионот на Охридското Езеро ги има се загрозувани, тоа не е случај само сега во моментот, туку постојано низ годините. Влијанието на луѓето е главна закана за ова наследство. Сепак, од друга страна, има некои позитивни чекори кои се преземени за да се зачуваат вредностите на регионот околу Охридското Езеро. Подигање на свеста кај јавноста за вредностите и богатствата што ги има и нуди регионот е главна цел која треба да се постигне. Треба многу работа од сите луѓе за да се заштитат и зачуваат вредностите кои ги има регионот.

4. Дали во музејот имате некои наоди од албанската страна од Охридското Езеро? Која е вашата порака за вашите колеги од таа страна од Охридското Езеро?

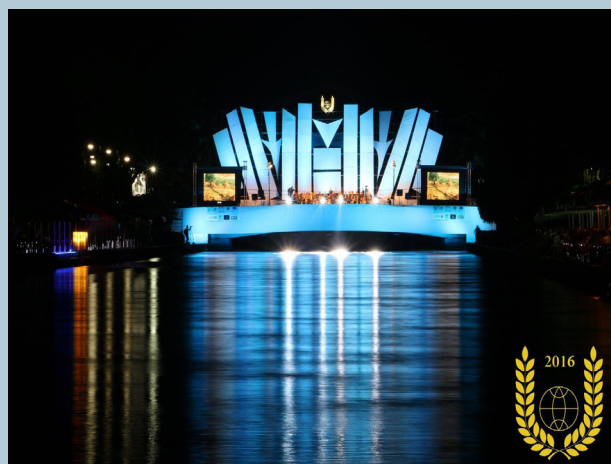
Уникатната колекција на флора и фауна на нашата природонаучна поставка го претставува регионот на Охридското Езеро, како целина, како едно езеро. Рибите и птиците не знаат за граници, а и од другата страна на Охридското Езеро се наоѓа богато културно наследство. Сите луѓе, особено оние кои се вклучени во заштитата на природното и културното наследство, треба и мора да работат многу напорно за да се зачуваат и заштитат вредностите што од целиот свет се признати како нешто посебно. Ние мора да работиме заедно за да се заштитат овие уникатни вредности, затоа што регионот на Охридското Езеро е од посебно значење за сите нас, за целиот свет.

Добитник на Струшките Поетски Вечери

Атвуд засади дрвце во Паркот на поезијата во Струга

Маргарет Атвуд, 76-годишната канадска поетеса и романиер е овогодинашниот добитник на Златниот венец на Струшките Вечери на Поезијата. “Јас сум многу изненадена и среќна што сум избрана оваа година за “Златен венец” и особено среќна што дојдов на “Струшки вечери на поезијата”. Ви благодарам за преводот на мојата песна на вашиот јазик. Тоа е херојски напор. Ние поетите сите треба да бидеме многу благодарни на преведувачите, рече Атвуд на отворањето на фестивалот. Таа ги поздрави учесниците со читање на нејзината песна со наслов “тајните” кога ја прими наградата. Атвуд истакна дека во краток временски период во Струга, таа се чувствува задоволна поради топлото добредојде и пријатниот разговор со луѓето. Канадската писателка засади дрвце во Паркот на поезијата во Струга. Секоја година победникот на фестивалот има чест да се засади дрво во Паркот на поезијата во Струга. Ова е голема традиција, која покажува како дрвјата и книгите живеат заедно и се надополнуваат едни со други. Градот на поезијата и мостовите, градот на браќата Миладиновци, за 55-ти пат беше во својот препознатлив углед како главен град на поезијата. Триесет и две поети од триесет земји, Канада, Италија, Австралија, Обединетите Арапски Емирати, Турција, Белгија, Израел, Унгарија, Кина, Колумбија, Мексико, Шпанија, Франција, Ирска, Индија, Бугарија, Албанија, Аргентина, Бразил, Хрватска, Германија, Литванија, Мароко, Палестина, Полска, Србија, Словачка и дваесет и поети од Македонија учествуваа на јубилејното издание на Струшките вечери на поезијата.

Добитник на Струшките Поетски Вечери

Истражување под водите на Охридското езеро

Возење велосипед 360 степени околу ајдабокот езеро на Балканот. @ivanadervishi

Возење велосипед 360 степени околу најдлабокот езеро на Балканот

Охридското Езеро е идеална авантура за љубителите на велосипед, и за секој кој сака да ужива во 360 степени панорамски поглед на езерото. Тоа е голема авантура која е комбинација на културниот туризам со активен туризам на возење велосипед. Ивана Дервиши е страстна за патување и пишување и ги избра овие средства за да го обиколи езеро на две тркала. Таа ја сака идејата за велосипед преку границата меѓу двете држави. Охридското Езеро е најубавиот дел од источна Албанија, а, исто така, магнет за туристи во поранешната југословенска Република Македонија. Вкупното растојание со велосипед околу езерото е 100 километри. "Можете да изберете да го направите тоа во еден ден или два, вклучувајќи едно преспивање во Поградец или во Охрид. Ќе се погрижите дека имате храна и вода за краток одмор на патот, па можете да почнете во Поградец и да возите кон Тушемиште. Охридското Езеро е секогаш на левата страна и никогаш не го губите од вид во текот на возењето на овие 12 км, додека не стигнете до границата. Кога ќе ви го проверат пасошот, можете слободно да продолжите со со возење", рече таа. По преминот на границата на Тушемиште, свежиот воздух во Националниот парк Галичица и со прекрасниот поглед на заспаното Охридско езеро под вас ви го даваат целиот аспект на патувањето од 360 степени кое е пред вас: можете да го видите целото езеро во дланка на рацете. По бавното возење до планината, се спуштате брзо да Трпејца и Пештани, и се полните со адреналин. По 40 километри патување ќе пристигнете во најубавата станица Охрид, град полн со туристи. После тоа на 15 километри до Струга е како едноставна прошетка, долж споредниот пат засенчен со високи дрвја додека вие размислувате за вашето патување со поглед обликот на трските во езерото. Реката Црн Дрим што тече низ срцето на Струга исто така е релаксирачка станица за кратко кафе или закуска. По 60 километри од почетокот на своето патување ќе сте речиси на 180 степени од кругот околу езерото. Патот кон границата со Албанија почнува да се качува повисоко и повисоко, до 1.000 метри надморска височина. Ова е најтешкиот дел од трасата. Но, граничната процедури не трае долго и наскоро ќе се најдете на албанска почва. Слегнувањето до Кафасан и кон Лин бара велосипедско искуство и добри сопирачки. И ене го таму: погледот на Охридското Езеро се јавува повторно. Последните 10 километри до Поградец се многу релаксирачки; блиску сте до целта и по должината на новоизградениот пат погледот на Охридското езеро е непречен. Вечера во Дрилон ќе биде идеална за затворање на вашето 100 километарско патување околу Охридското Езеро, најдлабокото езеро на Балканот. Вие ќе бидете уморни, но полни со спомени, на прекрасното езеро, на птиците, лебедите, бродовите и луѓето, и сето негови наследство споено на двата дела на прекуграничното езеро.

Нуркачите го откриваат Охридското Езеро, едно од најдлабоките езера во Европа, и најстарото, каде авантуристи може да најдат вистински археолошки богатства на дното на езерото. Познато по својата единствена биолошка разновидност, Охридското Езеро исто така ја открива својата скриена историја. Македонскиот нуркач Милутин Секулоски неодамна откри остатоци од населба од бронзеното време во длабочините на Охридското Езеро. Тој е одличен инструктор во Амфора Нуркачкиот центар и им помага на другите да стигнат до сините длабочини на Охридското Езеро. "Зошто многу туристи сакаат да се нурнат тука? За да ги видат автентичните артефакти од праисториска населба од пред 3200 години. Повеќето од нив сакаат да направат фотографии и видеа под вода", рече Милутин за Еуроњус. Туристите можат да го посетат реконструираното село на езерото и да се нурнат на еден час за да најдат парчиња од античка керамика, коски, алатки, па дури и накит на дното на езерото. Уште еден нуркач,

Томаж Пезолд, кој работи за IUCN за проектот регионот на Охридското Езеро, го сподели со нас неговото искуство со тимот на Милутин. "Иако не е толку спектакуларно во смисла на бои и видлива биолошката разновидност, како што се тропските мориња, нуркањето во Охридското Езеро е уникатно искуство. Поглед од близу низ кристално чистата вода открива водни суштества кои не може да се забележат подобро во други слатководни тела. Можноста на самото место да се забележат археолошки остатоци дава историски шарм кој го крева искуството со нуркањето на друго ниво. Таквата опција за искуства насочуваат посетителот ќе бидат соодветно планирани и претстави на албанската страна на езерото", вели Томас. Еуроњус емитуваат некои неверојатни призори од длабочините на најстаро езеро во Европа, покажувајќи го така богатството на флора и фауна во Охридското езеро, но исто така и на неговата историја.

Репортажа од Еуроњус
19 септември 2016 година.

Фосили од риби во Поградец

Блог од Аурелиен Рато од Хафингтон Пост. Петок, 5 октомври 2016 година. Ако едно езеро е старо околу 4 милиони години, тогаш жителите во античките води мора да се антички и уникатни. Охридската пастрмка и белвицата се два вида на риби кои се посебни во Охридското Езеро и може да се најдат релативно лесно во областа на Поградец на албанската страна. Блогерот Аурелиен Рато (Aurélien Rateau) напиша интересен извештај за Хафингтон Пост (Huffingtonpost.fr) за турнеја низ Поградец.

Тој поминал дел од денот со локалните рибари на брегот на езерото, следење на начинот на кој тие се фати риба и ги продаваат на рестораните. Ова е единствениот начин да заработат пари и да се обезбеди живеачка. Тоа е од корист за нив, но не и за рибите, кои се уникатни и ги има само во Охридското Езеро. Но, Поградец живее од туризмот. Албанците доаѓаат да поминат време за викендите и празниците на брегот

на кристално јасните сини води на езерото. Тие ги користат предностите на плажите, уживаат во прошетки и, неизбежно, одат во ресторан за да вкусат охридска пастрмка и белвица. Охридската пастрмка, *Salmo letnica*, нејзиното латинско име, е кралица на езерото. Последните генетски истражувања утврдија дека рибата е подвид на кафења пастрмка, кој се разграничил од нивниот заеднички предок пред малку повеќе од еден милион години. Белвицата, *Salmo ohridanus*, е помистериозна. Оваа риба, која припаѓаат на семејството лососи, има четири милиони години историја. Тоа ја потврдува респектабилната возраст на езерото и може да се опише како фосилен вид. Состојбата со белвицата, која не е помогната со вештачко размножување, е уште повеќе критична од таа на охридската пастрмка. Повторно, се што било потребно се неколку години за оваа риба, обликувана со милиони години еволуција, да се најде под закана во своето единствено живеалиште, Охридското Езеро. Блогерот го разбира животот на овие сиромашни рибари во Поградец, кои може да живеат само од она што езерото го дава носи, но г-дин Рато е, исто така загрижен за зачувување на уникатните видови кои живеат во длабочините на Охридското Езеро.

Охридско лето

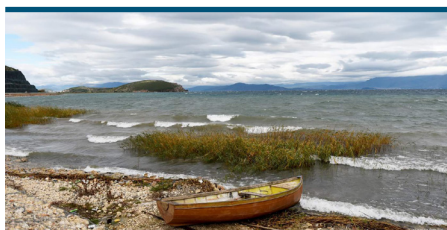
Охридско лето е најголемиот културен настан на македонската страна од регионот на Охридското Езеро. 56-то здание се отвори оваа година на 12 јули со егала концерт, а траеше до 20 август 2016 година. Фестивалот прикажа класични концерти и опера, театар и танц, изведени во различни локации низ градот. Новиот директор на фестивалот, Оливер Арсовски, и самиот музичар кој настапувал на фестивалот, смета дека фестивалот Охридско лето е еден од најпрестижните културни настани не само во Македонија, туку и во регионот и пошироко. Многу настани се одржаа во Охрид, кога

овој прекрасен град беше преполн со туристи. Оваа традиција потекнува од идејата за Охрид како духовен град на Македонија, антички град со магично сино езеро, град со културна историја со вредностите на древните цивилизации, град кој ја претставува целата културна и духовна историја на регионот. Охридско лето за прв пат се одржа на 4 август 1961 година, во прекрасната катедра на Света Софија. По неколку години на себе-откривање и дефинирање на карактерот, Охридско лето цврсто се етаблира како еден од стожерите на македонската културна традиција

Балканска Миш-Маш филмска продукција во Поградец

Балканската миш-меш филмска продукција се одржа во Поградец од 31 јули до 5 август 2016 година. Годишешнава продукција беше овозможена со поддршка на UNESCO. До 150 филмови од балканските земји учествуваа во ова издание на фестивалот. Нов дел-Балканско наследство-е додаден кон другите жанрови на фестивалот. Документарни филмови кои се занимаваат со балканската традицијата, култура, музика и природа се дел од фестивалот, овозможувајќи ни да дознаеме повеќе за она што ни е заедничко и она што ги прави балканските земји уникатни. Фестивалот се одржува секоја година во Поградец, област позната историски за важноста на нејзините комерцијални правци меѓу балканските земји во вековите под Отоманската империја. За најдобар филм и добитник на фестивалот беше избран филмот сакам да се мијам со дожд, во режија Гилтен Таранч од Турција. Најдобар експериментален беше Сите сме тука од секогаш, од Питер Черовшек, Нежа Грум, Матеј Јервман (Словенија). Најдобар анимиран: Вечера за неколкумина, од Насос Валкалис (Грција). Најдобра комедија: Да се здебелеам на здрав начин, од Кеворк Асланијан (Бугарија). Најдобар балкански дух: Гледај, од Марк Саргент (Грција). Балканскиот фестивал на филм за храната не е само фестивал за храна и кулинарски традиции; тоа е исто така за балканската филмска продукција. Намерата на фестивалот е да се создаде атмосфера на разбирање и пријателство и соработка меѓу земјите од Балканот.

Животот на брегот на Охридското Езеро ве инспирира да бидете писател, фотограф или сликар. Фотографија и сликарството се смета како "тивка поезија". Сликата вреди како илјадници зборови, тоа е причината зошто повеќето заеднички активности во областа Поградец се изложби, со сликарство и фотографии, сите со Охридското Езеро во фокусот. Деновите на фотографија во

Денови на фотографија во Поградец

Поградец е иницијатива која се одржа на 29 октомври втора година по ред. Тоа донесе некои неверојатни уметнички дела од веројатно најдобрите фотографии во Албанија. Најпознатиот фотограф на Езерото, Ардијан Фезолари, беше организатор на овој настан. 22 професионални уметници од различни градови на Албанија учествуваа во таа активност со нивните најдобри фотографии на годината. Целта на оваа активност беше да се покажат најдобрите слики на годината во една просторија. Природата, луѓето и езерото се опфатени од различни очи, кои прикажуваат не само уметничка личност на авторите,

Конкурс за Идеи за туризам Корча и Поградец

Министерството за економија, туризам, трговија и претприемништво на Албанија, Албанската агенција за инвестиции за развој, АИДА, и албанскиот туризам, со поддршка на Проектот Риси Албанија (Risi Albania), го започна третото издание на Наградата Risi Turistike. Овој пат натпреварот е поставен во Корча, со цел да се поттикне развојот на нови туристички производи. Корча е општина која го вклучува градот Поградец, кој се наоѓа на брегот на Охридското Езеро, најстарото и најдлабокото езеро во Европа. Иновативни туристички производи ќе помогнат да се создадат нови производи и правци, или да се додаде вредност на постојните, со обезбедување на богатото и автентично искуство за туристи во двете области. Пријави се охрабруваат особено од младите луѓе со иновативни идеи што може да направат туристичката понуда во регионот на Охридското езеро да биде разновидна и динамична. Победниците на конкурсот ќе бидат објавени во декември 2016 година. Конкурсот е оценет како добра прилика која би можело да донесе нови идеи за туризам во регионот на Охридското Езеро. Вреди да се напомене дека туризмот во Поградец е во раните фази и му треба развој, преку зачувување на најдобрите вредности на традицијата и културното наследство.

но исто така и на реалноста и прекрасната панорама на албанскиот пејзаж, особено мирната слика на Охридското Езеро. Тоа не беше само изложба, туку форум за размена на идеи меѓу фотографи професионалци, како и објаснување на убави работи. Пораката беше: "Без разлика дали сте сликар, фотограф или поет, нека прекрасното Охридско Езеро ви биде инспирација за нови креативни височини".

Нашето Охридско Езеро “две земји, едно езеро”

@Noldi Shaho

@Michael Hussey

Партнери

УНЕСКО – Центар за Светско наследство - Координатор на Проектот

Европска Унија – Главен финансиски донатор

Министерството за животна средина на Република Албанија

Министерството за култура на Република Албанија

Министерството за култура на РПР Македонија

Министерството за животна средина и просторно планирање на РПРМакедонија

ИККРОМ (Меѓународен центар за проучување на заштитата и реставрацијата на културното наследство)

ИКОМОС (Меѓународен совет за споменици и локалитети)

ИУЦН (Меѓународна унија за зачувување на природата)

Календар

Што е следно?

6-8 декември 2016: Обука за заштита и управување на екосистемот во регионот на Охридското Езеро.

Конкурс за фотографија - зима 2016-2017

Пролет 2017: Одржлив развој на претпријатијата-обука.

Пролет 2017 - 5-ти меѓуграничен состанок во Поградец

Заштита на Охридското Езеро

Овој билтен е објавен во рамките на Проектот „Кон зајакнато управување со прекуграничното природно и културно наследство на регионот Охридското Езеро“

Јазици: англиски, албански, македонски. Европската Унија не е одговорна за содржината на овој билтен.

Во наредниот број: Проектни активности, --Туризмот на Охридското Езеро, конкурс за фотографија...

Web: <http://whc.unesco.org/en/lake-ohrid-region>
Twitter: https://twitter.com/lake_ohrid
Facebook: <https://www.facebook.com/LakeOhridHeritage/>
Blog: <http://lakeohrid.blogspot.al/>

За коментари/сугестии: a.fiebig@unesco.org
Copyright: UNESCO